

Ema
Grej

TVOJE
SLIKE

Preveo
Ivan Jovanović

■ Laguna ■

Naslov originala

Emma Grey

PICTURES OF YOU

Copyright © 2024 by Emma Grey

All rights reserved.

Translation copyright © 2026 za srpsko izdanje, LAGUNA

Za sedmogodišnju Hanu, koja mi je rekla
da ne odustajem od svojih snova,

i za dvadesetšestogodišnju Hanu,
koja mi pomaže da ih razvijem

Ovaj roman sadrži osjetljive i teške teme. Molim vas da pazite pri čitanju. Za više podataka, vidite Autorkinu belešku.

Prolog

Ruka mi prikriveno kopa po torbi tražeći mobilni dok gudački kvartet svira Albinonijev *Adado* i svima oko mene tera suze na oči. Grlo mi se steže od stresa. Pokušavam da iscedim makar malo vlage iz suvih očiju, osuđivanje isijava odasvud u katoličkoj Crkvi Marije Bezgrešne u Vejverliju, a ja se borim s porivom da pobegnem.

Naprostu ne mogu da budem ovde.

Ne bi trebalo da sam ovde.

Ne poznajem ove ljude. Ne poznajem moju svekrvu Gvendolin, koja sedeći pored mene pažljivo tapka oči kao da joj je bitnije da maskara ostane netaknuta nego ma kakva stvarna emocija. Ni njenog supruga, koji mi lepu reč nije rekao otkako sam se pre nedelju dana probudila u bolnici. Ne poznajem ni *Gučijeva* odela koja se meškolje sedeći na klupama iza nas, sve vreme bacajući poglede na satove i oplakujući proticanje šestominutnih intervala koji bi inače mogli da se naplate.

Niti Olivera Roša. Veličanstveno zgodnog, ludački uspešnog komercijalnog advokata. Investitora u nekretnine. Filantropa koji odlazi na ekstravagantna skijanja i šoping ture po Evropi, ako je verovati nizu fotografija koje „slave život“,

na kojima ja trenutno tumačim glavnu žensku ulogu na velikom ekranu.

Izgleda da je bio ljubav mog života.

Dokaz romantike blešti u svojoj svojoj blistavoj filmskoj slavi. Eto mene, kako brzinom svetlosti rastem pored njega u *Pauerpointu*. On je u svom najboljem, najsajnijem izdanju, tokom celog školovanja i fakulteta, na sportskim terenima, na poslu, u društvu. Ne mogu a da se ne zapitam kako bi bilo da sam i ja stradala u nesreći i da su isti ovi ljudi morali da na brzinu sklepuju nekakav sled fotografija o *meni*.

Veliki dijamant u obliku suze blešti na mom levom domalom prstu. Gvendolin me je ubeđivala da ga nosim, mršteći se kao da joj nije jasno zašto to ne želim, pa je kazala da nije bezbedno da se prstenje ostavlja kod kuće. Pokušavam da osetim zahvalnost zbog toga. Zbog svega ovoga. Ovog luksuznog života koji su mi Oliver i njegova porodica priuštili, iako ne mogu ni da zamislim sve korake koje sam zacementirala da preduzmem da bih se uplela u sve to.

Gleda me na tren i upinjem se da iz sebe iscedim makar malo tuge. Ako se usredsredim baš, baš iz petnih žila i urežem sebi u mozak slike Olivera i mene kako se kuckamo čašama sa šampanjcem na našoj veridbi i kako me gleda na onoj fotografiji sa venčanja – kao da sam mu *sve na svetu* – možda ću se setiti?

Ali dok sunčeva svetlost pada kroz vitraže i odbija se o ručke na kitnjastom kovčegu od mahagonija i mesinga, a ruže su poredene pored klupa kao za kraljevsko venčanje – svaki aspekt ovog kitnjastog oproštaja samo je svetionik razmetljivosti kakvu prezirem – ne osećam ama baš ništa. Osim grize savesti što nisam savršena udovica.

Srce mi ubrzano kuca dok zamišljam raskošni prijem koji su Rošovi planirali za kasnije. Zvuči kao da će doći krem sidnejskog društva. Od mene će se očekivati da čavrljam s ljudima koje znam samo sa naslovnica časopisa i iz društvenih rubrika,

a sada ne prestajem da zaludno pogledom tražim mamu, tatu i moju najbolju prijateljicu Bri, za koje očajnički želim da su ovde i sa kojima nikako nisam uspela da stupim u dodir. Kao da sam i ja mrtva, ili zatočena u nekakvom grozničavom košmaru iz kog žudim da se probudim, a ne mogu.

Ali nema groznice. Nisam bolesna. Njihovo neobjašnjivo odsustvo izaziva samo još veću paniku – adrenalin kola kroz mene, mučnina raste sve dok na kraju više ne mogu da izdržim ni trenutak cele ove predstave. Što me dovodi do mog telefona, do *Ubera* koji sam naručila tokom Očenaša i činjenice da samo što ne napravim veliku scenu kada istrčim odavde kao nekakva buntovna milenijalska odbegla udovica, pravo kroz gomilu paparaca ispred crkve. Daću im skandal koji kao da svi oni iščekuju bez daha...

1

Pre nedelju dana

Sinoćnja zabava još mi dobuje u glavi dok se budim, a plimski talas kakanja obrušava se preko mene. Šta god da sam uradila da se osećam ovako grozno, neću *nikada* više.

Najgore je što se i ne sećam da mi je bilo zabavno, mada sam osoba koja subotu uveče obično provodi pijuću čaj od maline i na *Fejsbuku* raspravlja o netačnoj kostimografiji u kostimiranim istorijskim dramama. Nije neočekivano što nisam bila oduševljena divljom žurkom.

Pogrešila sam kada sam mrdnula glavom udesno. Takav bol mi je sevnuo u očnim dupljama da mi je došlo da umrem. Jadni moj mozak. Da li je tačno da alkohol ubija moždane ćelije, ili je to samo urbana legenda? Zapravo se ne sećam šta sam sinoć pila. Svakako ne toliko da bih se osećala ovoliko odvratno.

Samo da me neko nije drogirao.

Volela bih da neko isključi ovaj budilnik, čiji god da je. Dok se meškoljim, plastični dušek poda mnoom škripi i cev koja mi štrči iz šake zateže mi kožu tamo gde je zalepljena.

Oči mi se naglo otvaraju. Oštro neonsko svetlo odbija se o stroge bele zidove oko mene. Splet cevčica i žica i maska za

kiseonik vise tamo gde bi trebalo da je moja zbirka polovnih marama romantično prebačena preko uzglavlja sa svetiljkicama. Gde je uramljeni plakat filma *Gordost i predrasuda* sa Dženifer El i Kolinom Fertom? Brijana kaže da je to jedan od brojnih razloga zašto nemam dečka. Moram priznati da mi to što nemam dečka sada deluje kao najmanji od svih mojih problema...

Pokušavam da se pridignem. Bol mi seva preko grudi, primoravajući me da ponovo legnem. Usta su mi tako suva da ne mogu ni da se nakašljem dok mi srce lupa a pištanje mašine pored mene kao da galopira. Jedna plavokosa medicinska sestra u plavom kombinezonu i kroksicama pritrčava mi, pa pritiska dugmad da učutka mašinu i onda me nežno gleda.

„Zdravo, Evelin“, kaže ona, na tren gledajući na sat. „Ja sam Liz.“

„Gde sam?“ Glas mi zvuči kao da sam ošamućena, kao da izranjam iz nekakve močvare. „Hoću moju mamu“, cičim. Zvučim kao da mi je pet godina i da me drma separaciona anksioznost u vrtiću. Liz me nežno hvata za rame dok pokušavam da ispravim kičmu i da se ponašam u skladu sa svojim godinama, ali mrštim se od bola.

„Nalaziš se u bolnici *Sent Vinsent* u Sidneju. Bojim se da si bila u automobilskoj nesreći.“

Gospode bože. *Brijana...*

Liz proverava cevčicu koja mi štrči iz ruke i pruža se pored ljubičaste masnice na mom zglobu sve do kese sa tečnošću koja visi sa metalne šipke. Pogled mi leti ka infuziji i zadržava se na nepoznatom ožiljku na mojoj šaci baš kad mi kosa padne preko lica. Tamna. Da li je to *ofarbana*?

Ko mi je farbao kosu? Mora da sam to ja uradila. Pijana. Povlačim ono što sam rekla da mi treba mama. Ubiće me.

„S kim sam bila?“, pitam. „U kolima?“ Jedva da mogu da izustim to pitanje. Šta ako je Bri *mrtva*? Šta ako sam je ubila?

Liz maše jednoj doktorki u hodniku, koja izgleda kao da joj je mesto u seriji *Dani naših života*, a ne u užurbanom urgentnom

centru. Ulazi u moju pregradu, namiče plave papirnate zavese zarad privatnosti, pa staje u podnožje mog kreveta kao smrt.

„Evelin, bojim se da moram da ti saopštim teške vesti.“

Pogledam u Liz, čiji vedar izraz lica isparava i menja ga Lice za Loše Vesti: nežan pogled, ozbiljno mrštenje, naherena glava.

Osećam se kao da će mi pozliti, a imam fobiju od toga, zbog čega mi se stomak komeša i anksioznost skače nebu pod oblake. *Gde je mama?* Treba mi bez obzira na to da li će me ubiti ili ne.

„Tvoje povrede su prilično minorne“, objašnjava doktorka iako svaki delić mog tela vrišti suprotno. „Nažalost, Oliver je podneo najveću silinu sudara.“

Ko? Samo nemoj da mi kažeš da sam napokon počela da živim i da sam se iskrala sa žurke s nekim dečkom?

„Aktivirali su se vazdušni jastuci, ali oni nisu baš uvek dovoljni. Tvoj suprug je pretrpeo veoma ozbiljnu povredu glave.“

Moj šta?

Sve mi se vrti u glavi. Soba. Njen glas. Moje slabašno poimanje stvarnosti.

„Uradili smo sve što je bilo u našoj moći...“

Ringišpil mi se okreće u glavi, ubrzavajući pri svakoj rečenici. Mora da je pobrkala kartone. Ušla u pogrešnu sobu?

„Evelin, duboko nam je žao zbog gubitka koji si pretrpela.“

Zaista, sve je sasvim u redu, jer očito da *nisam* pretrpela gubitak.

„Najpre, zovem se Evi“, objašnjavam. „A potom, nemam muža!“

Nastaje nelagodna pauza. Ispunila bih je mojim pogledom na brak – da je to arhaična patrijarhalna zamka koja je imala nekog smisla jedino u vreme Džejn Ostin – ali nekako mi se ne čini da je sada pravo vreme za to. Naročito pošto obe nose burme. Krišom gledam svoju levu šaku da ponovo proverim da li je nosim i ja, ali tu su samo cevčica, traka i onaj uvrnuti ožiljak. Zar je moguće da misle kako sam toliko luda da se udam u mojim godinama? To verovatno nije ni po zakonu.

Njih dve se značajno zgledaju pre nego što Liz žurno ode. Doktorka seda na plastičnu stolicu pored mog kreveta i smeši mi se. To je osmeh koji govori: *Pozvali smo pojačanje*.

Učtivo razgovara sa mnom, izbegavajući temu mog preminulog imaginarnog muža, i pita me za stvari kao što su gde živim. *Njukasl*. A koja je godina. *Očigledno 2011*. Zar nismo koliko prošle nedelje gledali venčanje Vila i Kejt?

„Očekivano je da si malo zbunjena“, kaže lekarka.

Uopšte nisam zbunjena. Samo su pobrkali kartone. U *Uvodu u anatomiju* stalno se dešavaju bolnički debakli.

Kada se sestra Liz vrati, nakon otprilike čitave decenije mog nelagodnog čavrljanja s doktorkom, primećujem da ima podočnjake i plave pramenove što štrče iz neuredne kose, koji naprosto vrište „dupla smena“ i „sklonost ka kliničkim greškama“. Dovala je nekog čoveka u bež somotskim pantalonama i izgužvanoj skoro pa beloј košulji, s uvežbanim osmehom na licu. Ovi ljudi izgledaju kao da su na izmaku snaga. Nije ni čudo što greše.

„Zdravo, Evelin“, kaže čovek uzimajući moj karton. „Ja sam doktor Gordon sa psihijatrije.“

Psihijatrije?

„Kako se osećaš?“

„Malo me boli, ali inače normalno“, podnosim izveštaj. Naglasak na *normalno*.

„Gledajući ove beleške u tvom kartonu, moram da kažem da malo brinemo zbog tvog pamćenja.“

A ja malo brinem zbog njega! Kako to da jedan specijalista veruje da je srednjoškolka udata? „Ništa ne fali mom pamćenju.“ Upirem se da se uspravim, kao da će me shvatiti ozbiljno ako mi je držanje bolje. „Doslovce se sećam šta sam juče pojela u menzi. Rolovanu kobasicu sa sosom i čokoladnu štanglicu. Jedem previše smeća, ali imam sreće što mi je metabolizam strava. Jedem kao stoka, a i dalje nosim odeću ekstra male veličine!“ Tapšem se po stomaku preko tankog čaršava kao da

hoću da demonstriram rečeni hiperaktivni metabolizam – i tada shvatim da nešto nije u redu. Ima me... *više* nego juče. Dižem čaršav da pogledam. Da. Prijatno obliji bokovi. Blago zaobljen stomak. Ispuštam čaršav. Šta mi se to *desilo* u saobraćajnoj nesreći? Kao da sam ispremeštana!

Psihijatar me pomno posmatra.

„Nisam ekstra mala“, priznajem. „Kako je došlo do toga?“

Liz se tiho smeje i tapše me po ruci.

Zamišljam da sam bila u komi. Možda su me hranili na cevčicu pa su za moj nivo aktivnosti. Možda je saobraćajna nesreća pokrenula moj metabolizam da upadne u šok pa naravno da više nisam u formi kada sam ležala u ovom krevetu nedeljama, ako ne i mesecima.

„Kada se tačno dogodila saobraćajna nesreća u kojoj sam bila?“, pitam. Odjednom mi se čini da je vremenski trenutak kritičan, jer je jedino drugo objašnjenje da sam sve ovo vreme patila od telesne dismorfije i tek sam se sada prenula iz toga.

„Juče“, odgovara Liz. „Oporavljaš se baš lepo.“

Juče? Dižem čaršav da se ponovo pogledam, samo da bih se opet zbunila *sisama*. „Ovo naprosto ne može da bude u redu!“, mrmljam. Mislim, i juče sam imala sise, očigledno, ali ne *ovakve*. Mora da su trojke! „Kako to da su mi korpe preko noći porasle dva broja?“

Sve troje gledaju plastične korpice na noćnom stočiću, pokušavajući da me isprate.

„Evi, koliko imaš godina?“, pita me psihijatar.

„Šesnaest, ali nešto debelo nije u redu.“

On spušta karton na krevet i sklapa šake kao da se moli, lupkajući po nosu vrhovima prstiju dok razmišlja, kao da je ovo prvi put u karijeri da se susreo s nekim kome je telo preko noći promenilo oblik. „Znam da će te ovo zateći“, otkriva nakon dugačke pauze, „ali prema tvojoj vozačkoj dozvoli i medicinskom kartonu, imaš dvadeset devet.“

Dvadeset devet? „Eto, vidite! Očito ste me pobrkali s nekom drugom. Čak i nemam dozvolu, samo učeničku.“

On klima glavom – ali ne da bi se složio sa mnom, već da bi mi udovoljio, jasno mi je. „Ovakva zbunjenost ume da bude uobičajena nakon saobraćajne nesreće.“

Nastavlja da priča, ali ne slušam ga. Naprosto nema šanse da mi je dvadeset devet godina i da sam udata. Ili kako god da se kaže kada ti je muž mrtav. Udovica.

„Protivim se braku!“, bunim se. „Stoprocentno sam posvećena karijeri. Još ni srednju nisam završila, nemoguće je da sam *dvostruko starija*.“

Dok odmahujem glavom, novi pramen kose pada mi preko lica i sklanjam ga pa ga hvatam i pobliže zagledam boju. Definitivno nije moja prirodna nijansa, ali nikada je nisam farbala jer mi mama ne da. Čak ni u ružičasto za dan lude kose.

„Imate li ogledalo?“

Liz odlazi iz sobe i vraća se s ogledalcetom.

Otvaram ga i suočavam se s mahnitom ženom – da, *ženom* – koja mi uzvraća pogled zgranutim plavim očima.

„Jebote!“, otima mi se. „Izvinite.“ Ako te nastavnici uhvate da psuješ, istog trena ideš na vaspitno zadržavanje posle časova.

Nije to samo zbog crvenog traga od bezbednosnog pojasa na mom vratu, niti zbog tamne kose, već su mi i pegice izbledele, kao što je mama stalno obećavala da će se desiti, a oko očiju i usta vide mi se tanane borice. Nisu prave bore ili tako nešto – zapravo, jedva se i vide, naročito jer je sve ostalo blago razliveno. Škiljim u svoj odraz i Liz me pita da li mi trebaju moje naočare.

„Ma ne nosim ja naočare“, hvalim se baš dok mi ona pruža par tankih *Pradinih* naočara s okvirom od kornjačevine, kakve nema šanse da mogu da priuštim, a one konačno sve dovode u savršen fokus.

A pod „svime“ podrazumevam neverovatan niz činjenica da izgledam kao odrasla žena sa dioptrijskim staklima, boricama na licu, dodatnom kilažom i mrtvim mužem kojeg nikad nisam htela da imam.

2

Pola sata kasnije moj medicinski tim i dalje paradira ulazeći u moju sobu i izlazeći iz nje dok ja prebiram po elegantnoj *Gučijevoj* torbici tražeći telefon. Istresam sve na krevet praveći hrpu koja se sastoji od skupe šminke, ključeva za džip i malene bele kutijice na preklop sa beskorisnim slušalicama bez kablova.

Tu je i telefon, ali nemoguće je da je moj. Tako je veliki i nema dugmeta za uključivanje! Prelazim prstom na sve strane po ogromnom ekranu kada odjednom naglo oživljava i suočavam se sa obaveštenjima o trideset osam propuštenih poziva i lavinom poruka.

„Šta se upravo desilo?“, pitam Liz, koja mi proverava pritisak. Ponovo.

„To je prepoznavanje lica.“

Kao u naučnoj fantastici?

„Prepoznaje ti lice“, objašnjava ona. „Tako si podesila kada si kupila telefon.“

Dakle, moj me telefon poznaje bolje nego što poznajem samu sebe? Sada ludački listam imenik, očajnički želeći da pozovem mamu i da joj saopštim loše vesti: Stara sam.

I dobre vesti: Pri svesti sam!

I druge loše vesti: Zet joj je mrtav.

Zet!

Prst mi lebdi nad njegovim imenom u mom imeniku. Oliver. Dokaz da je ono što mi pričaju možda zaista istina. Ako jeste, pitam se koliko li sam hiljada puta okrenula baš ovaj broj da razgovaram o nečemu bračnom, kao na primer šta ćemo za večeru ili da li se setio da plati račun za plin. Možda bi se ekran upalio i prikazao njegovo ime, a meni bi srce preskočilo kao ženama u romanima, jer smo bili jedan od onih parova koji račune plaćaju trajnim nalogima a telefonske pozive čuvamo za romantične razgovore poput: „Pakuj se, Evi, vodim te negde za vikend!“

Iskušenje je preveliko. Dodirujem ime i prinosim telefon uvu. Možda će to da pomeri nešto u vezi s ovom ogromnom kosmičkom greškom koju je svemir izgleda napravio i da ga vrati?

Uključuje se glasovna pošta. „Dobili ste Olivera Roša. Ostavite poruku.“

To je dubok, ozbiljan *muževan* glas i užasnuta sam i od pomisli da sam u braku s tim. S *njim*. Takođe sam malčice razočarana što sam odabrala partnera s tako nedomišljatom glasovnom porukom. Moja je živi trijumf! Uvežbala sam je bar sedamnaest puta sve dok na kraju nije zvučala sasvim spontano. To mi je dalo ideju da sada preslušam svoju glasovnu poštu i proverim kakav sam teatralni podvig izvela više od decenije kasnije.

„Dobili ste Evelin Roš. Ostavite poruku.“

Evelin? Nikad nisam tako zvala samu sebe. A Roš? Ne Hadson?

Da ne pominjem što je tekst začudo identičan Oliverovom bljutavom scenariju. Ponovo puštam. „Dobili ste Evelin Roš...“ Pri trećem preslušavanju priželjkujem da zaista *mogu* da dobijem Evelin Roš i da je pitam zašto zvuči tako ravno i zašto joj je pozdravna poruka tako zvanična. Mislila sam da ću zvučati uzbuđenije životom u svojoj dvadeset devetoj godini.

Vraćam se imeniku i listam sve do *M* tražeći mamu. Kada vidim njeno ime na ekranu, to pokreće pravu lavinu olakšanja i

utehe. Ukucavam broj i to brzo. Možda je već krenula za Sidnej iz Njukasla. Valjda su pozvali moje roditelje kao najbliže srodnike, pošto je moj takozvani muž... pa, ne mogu da nateram sebe da to izgovorim.

„Evelin“, javlja se nepoznati glas kada se veza uspostavlja.

„Halo?“

„Budna si“, izjavljuje žena.

„Izvinite, ko je to?“ Na brzinu odmičem telefon od uva kako bih proverila da li sam zaista pozvala mamin broj.

„Ovde Gvendolin. Na putu smo.“

Veza se prekida i ja zurim u ekran, što me obaveštava da je naš razgovor trajao tačno osam sekundi. Više nego dovoljno vremena da se survam u bezdan. Ko je to *bio*?

„Ko je Gvendolin?“, pitam Liz, nadajući se da je ona intimno upoznata s mojim porodičnim stablom, ali ona treći put proverava sa psihijatrom doziranje mojih lekova protiv bolova. „Krenula je ovamo“, objašnjavam, a glas mi podrhtava kada oni dižu poglede. „Sa još nekim.“

Možda je to od lekova koje su mi dali, ali vrti mi se u glavi i to pre nego što listanjem imenika utvrdim da tate uopšte nema na spisku! Umesto toga jedina osoba na kraju imenika, osim Čišćenja i Automobilskog servisa, zove se Kloi, i za nju nikad nisam čula.

Oh, evo Bri! Hvala *Bogu*. Dodirujem njeno ime i pritiskam dugme za spikerfon. „Vaš poziv nije mogao da bude uspostavljen. Molimo vas da proverite broj i pokušate ponovo.“

Liz, očito uvežbana, primećuje da tražim kesu za povraćanje iz kartonske kutije na zidu pored nje i dodaje mi je taman na vreme, tako da psihijatar, i dalje udubljen u svoju beležnicu, diže pogled i trza se.

Ovde je sve pogrešno.

Ama baš sve.

Nema oca. Uljez umesto majke. Nema najbolje drugarice. Dosadna glasovna pošta. Čak je i ogromni telefon pogrešan,

kao da sam se probudila u nekakvoj užasnoj neprepoznatljivoj iskrivljenoj stvarnosti. Ne mogu da podnesem!

Moj prst koji se sav trese greškom tapka na nešto što se zove *Uber* i telefon me pita: *Kuda?*

Liz, koja je donela toplu krpu za lice, vidi otvorenu aplikaciju, smeši se sa saosećanjem i kaže: „Ne, Evi, još ne možeš da pobegneš.“

„Pobegnem?“

„To je *Uber*. Kao privatna taksi služba. Možeš da naručiš kola da te pokupe bilo gde i odvezu kuda hoćeš.“

S mog ležaja, taj *Uber* zvuči prosto čarobno. Brišem lice i trudim se da ne zaplačem zbog strašne činjenice da sam izgleda ostavljena u velikom, užurbanom i nepoznatom svetu u kome čak ni stranci više nisu opasni i naprosto ulazimo u kola s njima.

„Da li bi me odvezli u Njukasl?“, pitam tihim glasom. „Ljudi iz *Ubera*?“

Ona se smeši. „Za ogroman ceh! Vidi, znam da je strašno, ali svi su izgledi da će ti se pamćenje vratiti.“

„Ali šta onda?“ Ako mi je skoro trideset i suprug mi je upravo poginuo, uleteću pravo iz ovog paklenog vremenskog iskrivljenja u jednako užasnu crnu rupu čemera.

„Ne budi tako stroga prema sebi. Pretrpela si ogroman šok“, podseća me Liz. „Bila si u traumatičnoj saobraćajnoj nezgodi. Pretrpela si veliki gubitak.“

Ali nisam šokirana zato što je Oliver umro, već zato što je postojao. A gubitak nema veze s njim – već sa svime ostalim.

„Uradićemo još neke testove“, izjavljuje psihijatar. „Ponekad, tokom ekstremne traume mozak nas vraća u vreme kada smo se osećali bezbedno.“

Da. Taj deo razumem. Zaista se osećam bezbedno sa šesnaest godina. Imam roditelje koji me obožavaju. Najbolju prijateljicu koja se ne odvaja od mene. Imam ciljeve, planove i pomno dokumentovane snove, a ništa od toga ne uključuje da

se osvestim trinaest godina kasnije, sa tamnom kosom, fensi naočarima i ogromnim mobilnim, potpuno izolovana od svega na svetu što mi je ikada bilo bitno.

„Ako je reč o disocijativnoj amneziji“, dodaje on, „gubitak pamćenja uvek je privremen. Možda su potrebni vreme i terapija.“

„Amnezija?“

„Može da pomogne da se okružiš poznatim stvarima“, predlaže Liz. „Da budeš u društvu ljudi koji te vole, i možda ti se nešto javi.“

Ali kojih ljudi? Muž mi je mrtav. Ljudi koji me vole nisu mi ni u imeniku. Gvendolin zvuči kao mešavina gospođice Trančbul i ledi Magbet.

Onda se sećam trideset osam propuštenih poziva. Da li su me to zvali prijatelji?

Tapkam na istorijat skorašnjih poziva, ali svi su Oliver Mobilni. Oliver Mesindžer Video. Oliver Mesindžer Audio.

Ovo je beskorisno. Otvaram galeriju. Isprva kao da sam snimila dvadeset fotografija istog jesenjeg lista. *Šta to nije u redu sa mnom?*

Listam dalje, nadajući se da ću videti neke naznake ljudskog života.

Tu su fotografije nečijeg klinčeta. Devojčice sa plavim kicama. Nefokusirani iskrivljeni selfiji koje je snimila. Fotografije nje kako se smeje, smeši, krevelji i plazi jezik. Uvrnute fotografije mene koje je ona slikala, potpuno nesrazmerne i izdužene zbog uglova.

„Da li ti izgleda poznato?“, pita me Liz.

Ne.

A ne izgledam ni ja.

Odmahujem glavom usredsređujući se na moje lice. Smešim se u kameru dok gledam to dete, kao da je volim. Nije valjda *moja*?

Gospode, od toga da nemam mamu još je gora nemoguća pomisao da možda *jesam* mama! I od pomisli na to vrti mi se

od nesvestice. Hvatam se za ogradu kreveta dok mi se sve muti, pošto me je spopala vrtoglavica i od koncepta da imam dete. Možda je Brijina. Ili je to klinče neke nasumične prijateljice koju sam zaboravila? Možda sam joj dadilja? Mora da je to posredi. Ovo telo nije prošlo kroz *porodaj*, zar ne?

Dramatično šutiram čaršave s nogu? Da li je ovo valung? Ne! Nisam *toliko* matora.

Nastavljam da listam fotografije, očajnički tražeći odgovore. Srce mi lupa kada mi palac stane na fotografiji jednog čoveka.

Da li je to on? Oliver, muž? *Ludački zgodan* muž, moram priznati. Zumiram po ekranu. To mora da je on. Koji bi drugi čovek gledao u moje sočivo kao da me obožava?

Pogled mi luta po njegovoj precizno podšišanoj plavoj kosi i snažnim crtama njegovih jagodica. Divim se iskri u njegovim plavim očima. Prelepo plavim. Zapravo, zapanjujućim očima. Ima intenzivan izraz lica i vilicu dostojnu filmske zvezde na koju bih mlađa ja apsolutno pala. To je to savršenstvo kao da je član boj benda, a takve sam potajno obožavala.

Svaka čast, Evi. Mislim, ako si već morala da se prodaš i udaš za nekoga.

Tek sada prvi put zamišljam kako je sve ovo moglo da se odigra. Ako je *ovakav* muškarac odabrao neku poput mene, jasno mi je kako sam mogla da popustim. Koliko znam, bilo je tačno nula momaka na sceni. Brijana mi je rekla da je to zato što sam usredsređena na devetnaesti vek i na školu i da se pretvorim u živčani raspad istog trena kada me neki momak pogleda. Bila je u pravu. Moje pravilo da nema romantike važi jer sam baš ambiciozna. Dobro znam za koliko je ljubavi moje romantično srce sposobno i prava je istina da se plašim. Brinem se da ću upoznati nekog momka toliko privlačnog, toliko potpuno šarmantnog i harizmatičnog, zamamnog i veličanstvenog da će napraviti kaos od mene. Od mojih planova za školovanje. Od mojih velikih snova. Oduvek sam se najviše plašila da ću izgubiti samu sebe. To je strah koji se najednom ostvario na

najgori mogući način, jer evo mene, nakon što sam našla takvu ljubav i ostala bez nje, izgubljene na pučini zbunjujuće stvarnosti koja nema nikakvog smisla.

„Diši, Evi“, smiruje me Liz dok srčani monitor pišti.

„Mislim da je to on.“ Pokazujem joj ekran. „Oliver.“

Žrtva.

Ona uzima telefon od mene, pa me ponovo gleda, verovatno misleći isto što i ja. *U kom si univerzumu ti uspela da upecaš ovakvog tipa?*

„Tako mi je žao, Evi“, kaže ona usana turobno stisnutih i očiju punih suza.

Zato što ga jesam *upecala*. Prošlo vreme.

Znajući kakva sam bila devojka, nema nikakvog objašnjenja za put kojim sam išla osim da je ta veza bila *ono pravo*. Sveobuhvatna, ravna kostimiranoj drami, dostojna kršenja ličnog pravila, ljubavna priča za kojom sam kao tinejdžerka sve vreme potajno čeznula.

A sada sam zaboravila svaki blaženi trenutak toga.

3

„Anderson i Gvendolin Roš“, izjavljuje čovek stojeći u dovratku kao da predstavlja par koji je došao na bal. Na scenu stupaju Magbet i ledi Magbet. Prasnula bih u smeh samo da nisam tako nervozna.

„Mi smo Oliverovi roditelji“, pojašnjava Gvendolin zarad osoblja, ne shvatajući da je i njenoj snahi takođe drago zbog obaveštenja. Besprekorno je obučena i nosi uzani tamnoplavi kostim, a njena utegnuta srebrnastosedla punđa i tamnoplave naočare uokviruju prebledelo lice. Oliverov otac – čovek krupan kao medved, istih privlačnih crta lica kao njegov sin – zapaža infuziju, uređaje za praćenje stanja vitalnih organa i sve moje vidljive modrice. Vučem bolničku spavaćicu tamo gde mi je razdrljena preko vrata.

„Da li je bilo brzo?“, pita Gvendolin očito očajno. „Da li je patio, Evelin?“

Bol od kojeg se srce slama, koji joj se vidi u očima, trebalo bi da se odražava i u mojima, ali ja se i dalje borim sa činjenicom da je ova žena – tako besprekorna u poređenju sa živim haosom moje mame – zauzela u mom telefonu mesto moje majke. U ovom trenutku jasno mi je da moram da stavim njenu žalost

iznad mog straha i glas me izdaje dok pokušavam da je nežno smirim. „Žao mi je, ne sećam se.“

„Kako to misliš?“, pita Gvendolin.

„Nije samo nesreća posredi“, teram dalje. „Zaboravila sam sve.“

Zabezeknuto zure u mene.

„Ne sećam se vas“, priznajem. „Pa čak ni... vašeg sina.“

Ona klone na stolicu za posetioce dok njen muž korakne ka meni, a celo telo mi se odupire o dušek i dišem ubrzano. On je sav u suspregnutom usijanju, žalosti i očaju.

Brzo se okreće ka psihijatru. „Šta se ovde dešava? Potres mozga? Amnezija?“

„Još procenjujemo“, odgovara mu doktor Gordon, ali Anderson izgleda nije zadovoljan time i deluje kao da će mu se suprotstaviti. Gvendolin ga hvata za ruku – to je molba za mir usred mora nemira u kom se oboje dave. Ljudi ne bi trebalo da nadžive svoju decu. Hoću da im bacim pojas za spasavanje – *bilo je trenutno, uverena sam da nije ni bio svestan šta se dešava* – ali nemam ga. Kako se beše zvaše ona aplikacija? *Uber?*

„Žao mi je zbog gubitka koji ste pretrpeli“, bespomoćno se javljam. Skupljam snagu da pogledam svekra u oči, ali pogled mi leti ka belom čaršavu koji mi prekriva donji deo tela. Tanki pamuk koji ne može da me zaštititi od ove nedaće. Ili od njega.

„Žao mi je zbog gubitka koji smo *mi* pretrpeli“, pojašnjavam.

„Da li ti je?“ Glas mu zvuči zagrobno dok ubrzano trepće, a stoička tuga bledi dok se bes bori za premoć na njegovom licu.

„Dragi, molim te“, šapuće Gvendolin. „On je van sebe, Evelin. Naravno da si tužna zbog Olivera.“

Slutim da je uloga moje svekrve da baca kofe leda na vatru. Pod razvalinama ove porodice kriju se ogoljene žice što provode struju i trebalo bi da pazim gde stajem.

„Jeste!“, uveravam ih. „Mislim, sigurna sam da će mi biti kada se setim. Napokon, bili smo u braku...“ Zastajem nadajući se da će neko od njih da dopuni hronologiju.

„Pet godina“, tiho kaže ona.

Dabome. Dakle, imala sam dvadeset četiri kada sam pošla ka oltaru. Bila sam mlada, ali nisam se udala odmah nakon srednje škole.

„Koliko će dugo biti u bolnici? Kada će da joj se vrati pamćenje?“, Anderson je počeo da prosipa pitanja. „Ljudi nas pitaju o... organizaciji.“

Organizaciji? Gvendolin se zaplaka i ja shvatam da on misli na sahranu. Nisam dotle promislila sav ovaj haos. Sada zamišljam horski izgovarano *Primate moje saučešće* dok se ja na vrhovima prstiju šunjam po društvenom minskom polju, primorana da se ponašam kao ožalošćena udovica od dvadeset devet godina, a u glavi sam u sedamnaestoj.

„Može li to da bude u uskom krugu?“, preklinjem ih. Mislim na samo najbližu porodicu. Pogrebni ekvivalent tajnog venčanja. Samo kratka služba pored rake. Mi i sveštenik.

„Evelin, hoćemo da se od sina oprostimo kako dolikuje“, kaže Gvendolin. Ovo mi zvuči kao šifra za „zastrašujuće veliku sahranu na kojoj se ni u čemu neće štedeti“.

Moram li uopšte da prisustvujem? Prevarantkinja sam, glavna zvezda košmara koji je zadesio ovu porodicu.

„Da li su te zvali iz medija?“, neočekivano me pita Anderson.

Setim se propuštenih poziva za koje sam pretpostavila da su od prijatelja, pa samo sležem ramenima.

Gvendolin primiče stolicu krevetu, a njen skupi parfem nadjačava miris sredstva za dezinfekciju ruku i varikine. „Mi smo ljudi koji veoma cene privatnost“, objašnjava ona dodirujući me po ruci prstima sa prelepim manikirom. „Znam da imaš svoj mali podkast...“

To je novost za mene. Nekada sam vodila blog o istinitim zločinima koji je imao šest pregleda mesečno, sve od mojih roditelja. Bila sam obuzeta svim živim varijantama serija *Istražitelji iz Las Vegasa* i *Mornarički istražitelji*. Fascinirana kriminologijom. Do sada bi već trebalo da forenzički istražujem

mesta zločina, kao Temperans Brenan u seriji *Bouns*, makar prema mom „velikom životnom planu“.

„Imam li i posao?“

Gvendolin na tren gleda Andersona, koji se nakašlja.

„Moraš da se usredsrediš na svoje zdravlje. Sad, Evelin, mi nismo skloni drami“, kaže on kao da izgovara porodično geslo. „Nemoj da bilo šta komentarišeš medijima. Ni po koju cenu.“

Ne mogu ni da zamislim zašto bi medije uopšte to zanimalo. Gvendolin mora da je primetila moje iznenađenje. „To je samo mali podsetnik da budeš diskretna, zbog sveg ovog zanimanja za nesreću.“

Čelo mi se rosi znojem. Brišem ga nadlanicom pokušavajući da ne paničim. Ne razumem ama baš ništa što se dešava. Tek tako, iako me vrelina pecka po celom telu, u ovoj sobi je ledeno hladno, moji svekar i svekrva mi ne veruju, a glas mi je svakog trena sve tiši.

Dva je ujutru, tri dana kasnije, i preturam po svim živim ormarićima i fiokama u mojoj spavaćoj sobi mahnito tražeći sebe. Već sam digla ruke od lova na moje roditelje, ali i dalje *ništa*. Samo mamin pasivni nalog na *Fejsbuku* i pominjanje tate na nekom prikupljanju novca u dobrotvorne svrhe pre šest godina, a onda zjapeći zastrašujući muk. Pokušavam da ga ispunim bodreći samu sebe da sam sada odrasla, da skoro pa tridesetogodišnja ja može da izađe na kraj s ovim i da ću se setiti gde sam stala u životu.

Kući sam stigla juče i ušla u besprekorno čistu rezidenciju koju sam izgleda držala s Oliverom, u društvu privatne medicinske sestre koju su mi obezbedili svekar i svekrva. Nije mi jasno da li je ona tu zbog mog zdravlja ili da bi me sprečila da se ne odmetnem na svoj podcast, niti da li je ova paranoja podstaknuta okolnostima u kojima se trenutno nalazim ili je naprosto deo onoga što sam postala. Bilo kako bilo, sestra

Maksvel-Smit ne skida pogled s mene tokom dana, primoravajući me na noćne ispade.

I tako sada zabijam nos u Oliverove poslovne košulje. Navodno je miris jedan od najjačih okidača sećanja, iako osećam samo hemijsko čišćenje. Anderson se hvalio da je Oliver bio najmlađi partner u istoriji njegove pravne firme, a njegova skupa garderoba uklapa se u tu priču. Ruka mi prelazi duž šipke i prebira po njegovoj odeći sve dok se ne zaustavi na jednom trodelnom odelu. Zamišljam muškarca sa fotografija koji nosi ove sive pantalone i ovaj prsluk, sa jednom od onih uštirkanih belih košulja i kravatom. Ne, širokom kravatom. Kolena mi malčice klekaju od pomisli na to. A kada sam našla njegove farmerke i džempere i u mislima ga obukla u njih, možda sa štrikanim šalom ako smo na nekoj planini, počela sam da se malčice zaljubljujem.

Naravno, to je besmisleno, ali nema zбора da sam izgleda udovica jednog od najboljih frajera među mladim profesionalcima grada Sidneja. Nadam se da je među nama bilo nečeg više, a ne samo telesne privlačnosti. Zacelo u svojim dvadesetim godinama života ne bih dozvolila da olabavim svoje pravilo da nema braka zarad nekoga ko ne kida u svim važnim kategorijama.

Spavaća soba nam je besprekorna. Nema knjiga. Nema fotografija. Ničeg sentimentalnog. Na jednom noćnom stočiću nalazi se par crnih naočara za čitanje firme *Hugo Bos*, koje dodaju intelektualni sjaj mojoj fantaziji o imaginarnom suprugu. Ispробavam ih, ali soba se razliva pred mojim očima. Ne bi trebalo da nosiš tuđe naočari. Naročito ne naočari mrtvih ljudi – to je uvrnuto. Zato ih vraćam tačno tamo gde sam ih našla i nadam se da njegov duh ne posmatra svaki moj pokret i pita se zašto se uopšte venčavao sa mnom.

Šunjam se niz hodnik. Prva soba u ovom hodniku je zaključana, ali palim svetlo u drugoj, sećajući se one devojčice u mojoj galeriji i moleći se da ne otkrijem ljubičastu i šljokičavu dečju

sobu nakrcanu plišanim igračkama i ukrasima za princeze. Preplavljuje me olakšanje kada ugledam studio za snimanje, sa zidovima tapaciranim za prigušivanje zvuka. Tu su veliki računarski monitor i mikrofoni na stolu. Sedam na kancelarijsku fotelju i okrećem se na njoj. Možda tako ubacim malo razuma u moj mozak i setim se svega ovoga.

Pored tastature je beležnica, koju otvaram. Ispunjena je rukopisom. Mojim. *Tako* je čudno videti ovaj prozor u svoje misli kojih se ne sećam. Sve je u vezi sa zločinima. Naslovi podkasta. Teme. Imena ljudi i datumi kada sam zakazala razgovore – poslednji pre nekoliko meseci. Slučajevi koje sam istraživala. Spiskovi pitanja. Veliki je naglasak na forenzičkoj lingvistici – to me je uvek posebno opčinjavalo. Gledam spisak i vidim raštrkane reči i fraze, kao što je *iznuđeno priznanje*, *detektovanje laži*, *forenzičko upoređivanje glasova* i *lingvističko-fonetičke studije*. Očito sam i dalje totalno zalučena ovim stvarima.

Uzimam odštampanu tabelu produkcije i duvam prašinu s nje. Slova *E* i *O* potpisana su duž kolone pored reči *snimljeno* i *editovano*. Da li smo Oliver i ja ovo radili zajedno? Jedna fraza u beležnici se ističe jer sam je zaokružila triput, ali onda prežvrhljala pritiskajući toliko da su reči potpuno prekrivene. Pero je probilo papir, i ako podignem stranicu ili dve i okrenem stonu lampu pod određenim uglom, mogu da razaberem slabašno vidljive reči na stranici ispod: *REDOSLED PRIDEVA???*

Kakvo razočaranje. Nadala sam se nekakvom iznenađujućem preamnezijskom nagoveštaju koji bi mi pomogao da rešim slučaj koji se tiče toga ko sam sada i gde mi je pamet bila da završim u ovom raskošnom ali sterilnom svetu. Međutim, privijam beležnicu uz grudi. Dokaz koji mi je silno trebao da i dalje osećam strast prema nečemu osim prema jednom muškarcu.

Sutradan ujutru dolazim k sebi na pokrivaču mog kreveta. Oliverovog i mog kreveta, ako ćemo precizno, iako ne želim ni